

UiA 2020-2030

Handlingsplan Miljø og klima

Innhold

Innledning.....	3
Handlingsplan for miljø og klima for UiA.....	5
Område 1: Klimagassreduksjon.....	6
Område 2: Redusert og fornybar energibruk.....	7
Område 3: Miljøvennlig transport.....	8
Område 4: Avfallsreduksjon og økt sortering.....	9
Område 5: Grønne innkjøp.....	10
Område 6: Bygg.....	11

Innledning

Bærekraft er i sin natur et globalt anliggende, samtidig som man skal ivareta både lokalt og globalt miljø for fremtidige generasjoner. Dette er vår tids største utfordring.

UiAs arbeid med bærekraft er todelt. UiA skal ha en utviklingsplan for miljø og klima for å bidra til en grønnere drift av universitetet og redusere klimafotavtrykket. Samtidig skal vi arbeide med FNs bærekraftsmål, og vise hvordan UiA best kan bidra til å løse utfordringene og synliggjøre dette arbeidet slik at kunnskapen blir delt og kommer til anvendelse. Den overordnede strategiprosessen våren 2020 skal ivareta dette arbeidet.

Vi må ivareta det lokale og nasjonale ansvaret ved en offensiv utviklingsplan for miljø og klima. UiA skal gå foran som et godt eksempel. På bakgrunn av dette er planen delt inn i seks fokusområder med både kortsiktige og langsiktige mål, og med tilhørende forslag til tiltak. Tiltakene skal følges opp, slik at hver enkelt av oss bidrar til å kutte klimagassutslippene våre, der summen vil gå inn i det store målet om å stoppe klimaendringene. Analyser av egne praksiser og rutiner skal gjennomføres, og det skal settes mål for hvordan vi vil at vårt klimaregnskap skal se ut fremover. Slik skal vi sikre en bedre og mer bærekraftig drift av UiA.

UiAs Utviklingsplan for miljø og klima skal konkretisere arbeidet og fremme nettopp tiltak som muliggjør et målrettet arbeid med klimafotavtrykket. I tillegg til å innhente kunnskap om dagens situasjon, må planen peke på de muligheter og begrensninger som UiA må forholde seg til.

For å gjennomføre tiltakene i utviklingsplanen må vi tilføre ressurser. Det er flere områder vi i dag ikke har tilstrekkelig kompetanse på, og det er også nye oppgaver som vi ikke har ressurser til. Det skal gjennomføres et arbeid for å estimere kostnader. Dette vil gjøres etter innspill fra UiAs enheter.

UiA har også et studiesenter på Lesvos. Det skal gjennomføres en egen bærekraftsanalyse på Metochi som i tillegg til klimautslipp også skal se på sider ved drift og tilstedeværelse slik at vi får et helhetsperspektiv på diskusjonen ved denne virksomheten. Det er Fakultetet for samfunnsvitenskap som har fått dette oppdraget.

Et av tiltakene som er foreslått i dette utkastet til plan omfatter utarbeidelse av en ny, revidert reisepolicy. Dette arbeidet vil foregå parallelt med planen under ledelse av Personal- og organisasjonsavdelingen.

Forslaget til utviklingsplan som her foreligger omhandler ikke temaet biodiversitet. På dette området har UiA sterk kompetanse, både på Naturmuseum og botanisk hage og på institutt for ingeniørvitenskap. Det foreslås derfor å etablere et eget prosjekt som kan se på dette området ut fra et helhetsperspektiv.

Handlingsplan for miljø og klima for UiA

UiA vil benytte kunnskap fra forskning for å sikre en gjennomgående miljøforsvarlig virksomhet. Vi skal ha god oversikt over hvor stor miljøpåvirkning virksomheten har, og synliggjøre dette overfor ansatte, studenter og samfunnet. UiA skal ha klare mål for hvordan miljøpåvirkningen skal reduseres.

Utviklingsplanen for klima og miljø er foreslått delt inn i seks områder knyttet til egen drift der UiA skal oppnå forbedringer. Det er utarbeidet kortsiktige mål for 2024 og langsiktige mål for 2030 innenfor alle områdene.

I tillegg til disse målene vil følgende organisatoriske tiltak bidra til forsterket implementering:

- UiA skal ha en ledelse som fremmer klima og miljø, og en kultur som arbeider for å realisere grønne gevinster.
- Tiltak som gjennomføres skal synliggjøres.
- UiA skal arbeide for sterk grønn kompetanse i bred forstand, både når det gjelder ansatte og studenter.

Siden UiA ikke er byggeier, så vil det være kritisk at Statsbygg og Ugland slutter seg til planen, bidrar med kompetanse og bidrar direkte på de tiltakene som ligger innenfor deres virkeområde.

Område 1

Klimagassreduksjon

Mål 2030:
UiA skal ha en klimanøytral drift.

Mål 2024:

1. UiA skal ha et klimaregnskap med konkrete utslippsmål fordelt på definerte kategorier.
Tiltak: Opplæring i klimaregnskapet.
Tiltak: Gjennomføre analyser av klimaregnskapet.
Tiltak: Innføre digitale verktøy for miljø- og klimaoppfølging.
Tiltak: Innarbeide klimarapportering som en integrert del av årsrapporteringen.
2. UiA skal bruke klimaregnskapet som grunnlag for overordnede beslutninger, både policybeslutninger og beslutninger om prosjektgjennomføring.
Tiltak: Identifisere utslippskilder og arbeide med løsninger for å redusere disse.
Tiltak: Utarbeide et kunnskapsgrunnlag om reiseaktiviteten, og etablere en reisepolicy for mer miljø- og klimavennlige løsninger, se også område 4.
3. UiA skal jobbe med byggeierne for reduserte utslipp ved gjennomføring av byggeprosjekter
Tiltak: Øke kunnskapsgrunnlaget i forhold til muligheter og kostnader for valg av grønne løsninger i byggeprosjekter.
Tiltak: Arbeide for utslippsfri byggeplass.

Område 2

Redusert og fornybar energibruk

Mål 2030:
UiA skal redusere netto energibruk på campus med 40 prosent.

Mål 2024:

1. UiA skal redusere netto energiforbruk på campus med 15 prosent.
Tiltak: Øke kunnskapsgrunnlaget om energibruken og utrede mulige reduksjoner.
Tiltak: Identifisering og gjennomføring av enkle tiltak for reduksjon av energiforbruk i eksisterende bygningsmasse i samarbeid med byggeier.
Tiltak: Utrede større lavenergiløsninger med implementeringsplan i samarbeid med byggeier.
Tiltak: Utarbeide årlig energirapport med forslag til videre løsninger basert på tiltakene ovenfor.

Område 3

Miljøvennlig transport

Mål 2030:

All transport knyttet til UiA skal være utslippsfri (ikke-fossile kjøretøy).

Mål 2024:

- UiA skal ha standard etterspørsel av utslippsfri transport av person, varer og tjenester i ordinære anskaffelser.
Tiltak: Kun bruk av utslippsfrie kjøretøy i egen driftsvirksomhet.
- UiA skal jobbe for at flere skal gå, sykle eller reise kollektivt til og fra jobb.
Tiltak: Utarbeide en kommunikasjonsplan for økt bevissthet og synliggjøring av muligheter.
Tiltak: Samarbeide med relevante aktører for tilstrekkelig godt kollektivtilbud og gå- og sykkeltraseer.
- UiA skal tilrettelegge for ansatte og studenters utslippsfrie kjøretøy.
Tiltak: Implementere infrastruktur for parkering og lading dimensjonert for vekst i utslippsfrie kjøretøy.
- UiA skal redusere utslipp knyttet til reisevirksomhet, spesielt fra flyreiser.
Tiltak: Utarbeide en institusjonell reisepolicy for å begrense utslipp, se også område 2.
Tiltak: Utrede muligheter for samarbeid og læringsplattformer med andre universiteter.

Område 4

Avfallsreduksjon og økt sortering

Mål 2030:

UiA skal redusere avfallsmengden med 40 prosent per bruker, samt øke kildesortering til 75 prosent i samarbeid med byggeier.

Mål 2024:

- UiA skal redusere avfallsmengde med 20 prosent per bruker
Tiltak: Gjennomføre analyse av avfall og -kilder.
Tiltak: Gjennomføre reduksjon basert på analysen, og utarbeide forslag til videre reduksjoner.
Tiltak: Identifisere felles tiltak med SiA for avfallshåndtering i kantinedriften.
- UiA skal legge til rette for lang levetid, gjenbruk og gjenvinning.
Tiltak: Etablere gjenbruksprosjekter og synliggjøre disse.
Tiltak: Utarbeide et digitalt system for utveksling og gjenbruk av fungerende utstyr og materiell.

Område 5

Grønne innkjøp

Mål 2030:

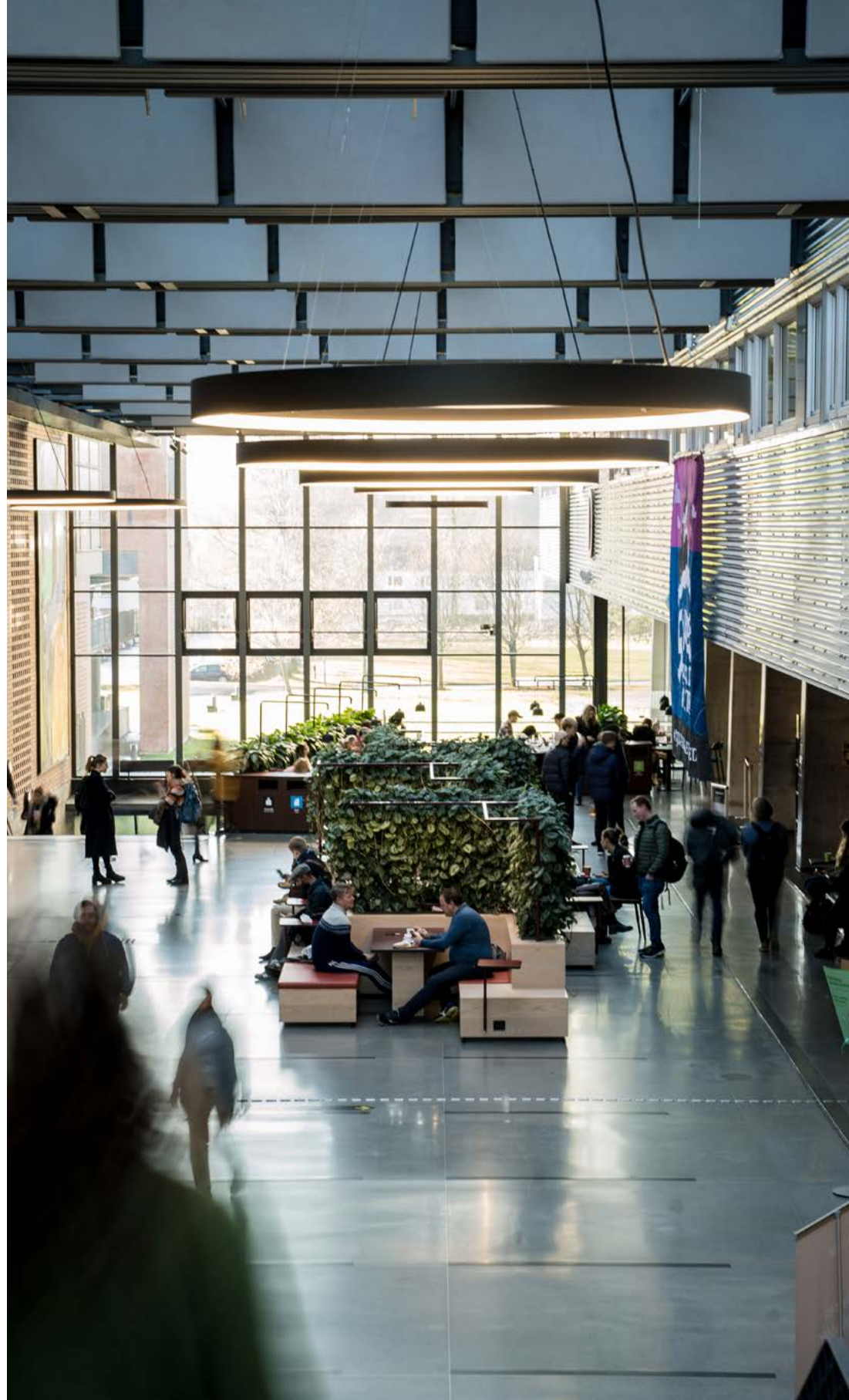
Innkjøp skal være et sentralt virkemiddel for å realisere miljøgevinster og bidra til reduksjon i utslipp av klimagasser.

Mål 2024:

- UiA skal håndheve standard miljøkrav for alle anskaffelser, og dokumentere miljøeffekt av disse.

Tiltak: Innføre krav om at minimum 80 prosent av universitetets innkjøpsvolum skal foretas hos leverandører som er miljøsertifisert, eller på annen måte kan redegjøre for fotavtrykket.

Tiltak: Utrede om klima- og miljø kan være et førende kriterium for innkjøp.

Område 6

Bygg

Mål 2030:

Arealene og byggmassen knyttet til Campus Kristiansand og Campus Grimstad forvaltes til det beste for miljøet, for studenter og for ansatte.

Mål 2024:

- UiA skal bedre arealutnyttelsen.

Tiltak: Bruke Campusutviklingsplanen for å etablere en oversikt og analyse av eksisterende arealutnyttelse, og foreslå tiltak for bedre utnyttelse.

Tiltak: Etterspørre miljøprofil ved leie av areal, og legge bygningenes miljøstandard som et kriterium ved valg av leieobjekt.

